

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 19. europaudvalgsmøde

Mødedato: onsdag den 29. marts 2023

Tidspunkt: 5 min. efter mødet i UPN, ca. kl. 14.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 27. marts 2023

1. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd den 23. – 24. marts 2023
Forelæggelse ved statsministeren
Det Europæiske Råd 23-24/3-23 – Bilag 8 (konklusioner)

- L 2. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Europaudvalget

Referat af 19. europaudvalgsmøde

Dato: onsdag den 29. marts 2023

Tidspunkt: kl. 14.10

Sted: vær. 2-133

Til stede: Kasper Sand Kjær (S), næstformand, Henrik Møller (S), Kim Valentin (V), Marianne Bigum (SF) og Søren Søndergaard (EL).

Desuden deltog: Statsminister Mette Frederiksen

Kasper Sand Kjær fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd den 23. – 24. marts 2023

Det Europæiske Råd 23-24/3-23 – Bilag 8 (konklusioner)

Statsministeren: Det var et vigtigt møde i Europa og for Europa – først og fremmest på grund af situationen i Ukraine. Der er fortsat sammenhold og bred opbakning til, at vi nu går videre med noget, der kan lyde utrolig konkret, men som er vitalt for ukrainerne, nemlig samarbejde om indkøb af ammunition, både til yderligere donationer og fællesindkøb. Det er et nybrud i den europæiske forsvarspolitik. Det er også nødvendigt, for de mangler ammunition i Ukraine, og vi andre har behov for at fylde vores lagre op efter alle de donationer, der er givet. Så det er vigtigt at få løftet produktionskapaciteten.

Jeg var glad for at kunne sige på mødet i Det Europæiske Råd, at vi nu bakker op om Forsvarsagenturet (EDA). Danmark er nu medlem, efter vi har afskaffet vores forsvarsforbehold. Det er ikke alene fornuftigt, det var også et godt budskab at overbringe.

Der var desuden en bredere dagsorden om handel, industri og konkurrenceevne. Vi er jo i en ny virkelighed, hvor vi skal kunne producere mere selv. Vi skal have styr på forsyningskæderne på en anden måde. Vi har behov for smidigere regler, så ting kan blive godkendt hurtigere.

Handelspolitikken skal også ses i sammenhæng med vores behov for at få opbygget flere og stærkere partnerskaber med det globale syd – altså samarbejdslande uden for Europa. For at sige det, som det er: Hvis ikke vi rækker ud og får opbygget et tættere samarbejde, vil andre gøre det. Det er ikke altid, vi deler interesser.

FN's generalsekretær, António Guterres, deltog i en drøftelse med Det Europæiske Råd. Beskeden fra FN var meget tydelig: Europa skal engagere sig mere geopolitisk. Ikke mindst med et kontinent som Afrika. Det er jeg jo meget enig i.

Vi havde også en drøftelse omkring migration. Vi har meget høje indrejsetal, og det synes jeg ikke er særlig godt. Men vi fik udarbejdet nogle rigtig fine konklusionstekster på mødet i februar 2023, vi gør status nu, og så foretager vi en fornyet status i juni 2023, hvor initiativerne gerne skulle begynde at virke. Det er helt afgørende.

Endelig var der eurotopmøde fredag. Der er jeg jo mere med på en lytter, fordi vi ikke er med i euroen. Her blev der talt om sammenhængen mellem private investeringer og den grønne omstilling, og hvilke vækstøkonomier vi ønsker at have på det europæiske kontinent.

Marianne Bigum: Jeg deler fuldt ud analysen og bekymringen angående det globale syd og det store behov for samarbejde og erhvervsudvikling. Jeg ser også frem til den Afrikapolitik, som jeg ved, at ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik er interesseret i.

Der har tidligere været nævnt en særlig suverænitetsskandale i forbindelse med loven om netto-nulemissionsindustri (NZIA). Er det stadig på tegnebrættet, hvad er regeringens holdning til det, og hvad er holdningerne i kredsen af de øvrige stats- og regeringschefer til suverænitetsskandalen?

Statsministeren: Forventningen er, at der kommer et forslag fra Kommissionen til sommer, og så går diskussionen i gang derefter.

Marianne Bigum: Statsministeren nævner behovet for samarbejde mellem EU og Afrika. Det er også noget, vi har drøftet her i Europaudvalget og på vores besøg i Bruxelles. Kan statsministeren blive lidt mere konkret på, om der bliver snakket om en mere effektiv Afrikapolitik? Jeg er blevet fortalt af kloge folk på området, at vi i de nordiske lande kunne bidrage mere aktivt. Ikke fordi vi ikke er aktive, men der er potentiale for os til at bidrage aktivt til en europæisk Afrikapolitik. Blev det drøftet mere konkret, hvad man kunne gøre her?

Statsministeren: Jeg er enig i, at vi fra dansk side kan spille en rolle, også fordi vi ikke har historien imellem os. Afrikas og Europas historie er jo hvirvlet ind i hinanden. Forhåbentlig vil samarbejdet i fremtiden foregå på en mere respektfuld og ligeværdig måde, end det har været historisk. Der har Danmark en mulighed, fordi vi ikke har det samme i klemme som i hvert fald nogle andre europæiske lande. Og vi har en meget fin tradition for at give udviklingsbistand i Afrika, og vi har været til stede igennem mange år. Vi har været en meget trofast partner for en række afrikanske lande. Så jeg deler sådan set analysen i, at vi kan spille en specifik rolle.

Afrikapolitikken handler jo om alt, skulle jeg til at sige. Vi har behov for et særligt samarbejde med de nordafrikanske lande. Det har vi f.eks. på energi og klimaforandringer, migration, og så deler vi jo altså havområde. Der er behov for en type samarbejde der.

Så havde vi jo faktisk en vigtig rolle i den seneste COP. Vi understøttede nogle af de synspunkter vedrørende klima, der er fra syd – nemlig at vi bør være med til at betale regningen for konsekvenserne af klimakrisen. Så der er også behov for samarbejde på den grønne omstilling, både inden det går galt, og når det er gået galt.

Vi har selvfølgelig også behov for at samarbejde på forsvars- og sikkerhedspolitikken, bl.a. i et område som Sahel-regionen, hvor Wagnergruppen er rykket ind, og hvor vi andre jo desværre delvist er blevet bedt om at rykke ud.

Derudover har vi det underliggende politiske samarbejde om god regeringsførelse, menneske-

rettigheder, understøttelse af civilsamfund etc. Afrika har behov for udenlandsk kapital og investeringer, infrastruktur, vækst, arbejdspladser – ikke mindst vedrørende sidstnævnte skal Europa prioritere Afrika højere.

Alt starter og slutter med ligestilling og respekt, og derfor var det vigtigt, at der var et AU/EU-topmøde for godt et år siden. Nu bliver der et topmøde med de nordafrikanske lande i december. Og så har vi jo behov for også at styrke de bilaterale relationer. Det er bl.a. i det lys, man skal se mit besøg i Egypten. Ét er strategier og det, vi taler om, men det er simpelt hen også vigtigt at være til stede og få bygget relationerne op.

Guterres brugte relativt meget tid på at sætte spørgsmålstegn ved, om de Bretton Woods-institutioner, der blev etableret i efterkrigstiden, er tidssvarende til det behov, der er i nogle afrikanske lande. Det kunne også være en global diskussion, Danmark kunne gå ind i.

Mødet sluttede kl. 14.21.